

UDÁLOST MĚSÍCE

KRAJSKÉ SLAVNOSTI A DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ LK

Tématem letošních Krajských slavností a Dne otevřených dveří Libereckého kraje bude Rok republiky. Akce se koná ve čtvrtek 28. června od 10 do 17 hodin. Vstup na slavnosti i do sídla Libereckého kraje je volný.

Slavnosti ve stylu Roku republiky zahájí v 10 hodin na venkovním pódiu hejtmán Libereckého kraje Martin Půta. V rámci celodenního programu bude připraveno dětské vystoupení Mateřské školy Kulička, které vystřídá pohádka v podání Divadla Rolnička. Následuje módní přehlídka studentek oboru Fashion design Střední školy Kateřinky Liberec, které předvedou modely inspirované obdobím od první republiky po současnost. V odpoledních hodinách je připravena ještě módní přehlídka studentek Střední průmyslové školy textilní Liberec, které zde zároveň budou během celého dne provozovat workshop oděvnictví a textilnictví. Se svou science show se představí iQLANDIA. V rámci odpoledního programu se návštěvníci mohou těšit na legendární Sestry Havelkovy, liberecký OLD STARS Dixiland a country kapelu Volupsije.

V prostoru parku směrem k obchodnímu centru si děti pod dohledem animátorů budou moci vyzkoušet tradiční hry, kterými

se bavili jejich rodiče či babičky. Novinkou je netradiční tržnice, kde si návštěvníci nejen mohou zakoupit dobroty a produkty regionálních výrobců, ale zároveň si řemesla pod vedením Mistrů tradiční rukodělné výroby vyzkoušet.

Samotná budova Krajského úřadu Libereckého kraje bude zpřístupněna od 10 do 17 hodin. Návštěvníci se mohou podívat do kanceláří členů Rady LK, prohlédnout si sál, kde jedná Zastupitelstvo LK, nebo se projet netradičním výtahem páternoster. V téměř každém patře na ně budou čekat zajímavé workshopy představující činnost úřadu. V multimediálním sálu připraví Severočeské muzeum v Liberci výstavu stoleté historie naší republiky doprovázenou zábavně-tvářčícími dílničkami. V provozu bude také oblíbená kavárna na vyhlídce v 17. patře budovy kraje. ←

Text: Květa Šírová

Foto: Jaroslav Appeltauer

NA KRAJI

KNIHA ROKU LIBERECKÉHO KRAJE

Liberecký kraj letos poprvé vyhlásil soutěž o knihu roku. Jejím cílem bylo ohodnotit autory a nakladatele za mimořádný počín vdaný v příslušném kalendářním roce se vztahem k Libereckému kraji. Knihy posuzovala odborná komise složená z významných osobností včetně spisovatele Jiřího Padevěta nebo knihkupce Martina Fryče. Odborná komise udělila ocenění v kategorii Monografie, výtvarná publikace, knize *Vincenz Janke – podmalby na skle*, kterou do soutěže nominovalo Severočeské muzeum v Liberci. Dále udělila dvě ceny v kategorii Populárně naučná literatura, a to za knihu *Od mlýnů k továrnám, Výrobní stavby na Frýdlantsku* autorovi Petru Freiwilligovi a za knihu *Přírodní klenoty Podještědí* autorovi Dominiku Rubášovi. V kategoriích Literatura pro děti a mládež a Beletrie a poezie porota ceny neudělila. Zvláštní cena Libereckého kraje za mimořádný přínos v oblasti literatury byla udělena Miloslavu Nevrlému za mimořádné zásluhy v oblasti regionální literatury. Porota vybírala celkem z 27 titulů, které do soutěže přihlásili nakladatelé nebo autoři.

NATOČ VIDEO S PŘESHRANIČNÍ TÉMATIKOU A VYHRAJ

Program spolupráce vyhláší soutěž o nejlepší video „To je Evropa v Česku a Sasku“. Natočit video může každý, stačí si vybrat téma Lidé, Krajina nebo Tradice a natočit video o lidech, místech, událostech, tradicích a dalších zajímavostech z našeho pohraničí, tedy ze Saska a z Libereckého, Ústeckého a Karlovarského kraje. Bližší informace: www.sn-cz2020.eu/cz/foerderprogramm/aufaktveranstaltung_fuer_zuwendungsempfaenger.

RODINA MISTRŮ RUKODĚLNÉ VÝROBY LIBERECKÉHO KRAJE SE ROZRŮSTÁ

Titul „Mistr tradiční rukodělné výroby Libereckého kraje“ udělí Liberecký kraj v letošním roce dalším řemeslníkům – dvěma ženám. Pyšnit se jimi budou Hana Kristel z Bitouchova u Semil, která se věnuje barvířskému řemeslu, a Ivana Válková z obce Stružinec u Lomnice nad Popelkou, která se zabývá zpracováním ovčí vlny. Současně pak na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury přibude „Venkovské ochotnické divadlo v Libereckém kraji“. Titul je udělován řemeslníkovi na dobu neurčitou. O letošním udělení titulů rozhodli krajsí radní a ještě ho potvrdili zastupitelé. Ocenění si řemeslníci slavnostně převzou v rámci programu

LETNIC na Dlaskově statku 26. května 2018 v Dolánkách u Turnova.

PRVNÍ KRAJSKÝ DEN ZEMĚ

Setkání místních ekocenter, lesních školek a dalších neziskovek s veřejností na téma „ZERO WASTE – Bohatší život skromnějšími prostředky“ – to byl první krajský Den Země, který uspořádal Liberecký kraj u svého sídla v pátek 20. 4. Před krajským úřadem a v přilehlém parku byly po celý den umístěny informační stánky organizací, které se v našem kraji věnují environmentální výchově, vzdělávání a osvětě. Připraveny byly také workshopy pro děti i dospělé. Téma předcházení vzniku odpadů zde prezentovaly známé brněnské blogerky z Czech Zero Waste. Zajímavostí byla také stáčírna ekodrogerie nebo bezobalový prodej jídla. Program doplnilo divadelní představení pro děti a v rámci hudebního programu vystoupila liberecká folk-roc-ková kapela Imaginarium a zpěvačka Kaya z Jindřichovic pod Smrkem.

Děti vyrábí drobné předměty z přírodních materiálů. Foto: archiv LK.

NAVRHNĚTE OSOBNOST K UDĚLENÍ POCTY HEJTMANA LIBERECKÉHO KRAJE

Ocenění Pocta hejtmana Libereckého kraje se každoročně uděluje osobnostem, které se svým celoživotním dílem nebo významným skutkem zasloužily o dobré jméno Libereckého kraje. Již tradičně může výjimečné osobnosti nominovat také veřejnost. Návrhy jsou přijímány do 29. června 2018. Podrobné informace včetně formuláře, který je třeba vyplnit, jsou zveřejněny na webových stránkách: <https://kancelar-hejtmana.kraj-lbc.cz/poradane-akce/pocty-hejtmana-libereckeho-kraje-2014>. Všechny správně podané návrhy budou předloženy pracovní skupině složené jak ze zástupců zastupitelských klubů, tak ze zástupců organizací spjatých s Libereckým krajem. Ta následně navrhne finální seznam osobností. Ocenění ve formě listiny Pocta hejtmana a zlaté mince Hejtmanský dukát jim bude předáno během slavnostního večera, který se bude konat v pondělí 29. října 2018 u příležitosti Dne vzniku samostatného československého státu v Oblastní galerii Lázně v Liberci. ←

KRAJSÍ ZASTUPITELÉ

K VĚCI

Jaké hry si pamatujete z dětství?

EVA BUREŠOVÁ (SLK)

Mně se první vybaví klasické hry malé vesnice, vybíjená, schovávaná apod. Ale jezdily do vsi na víkend děti z Prahy a s nimi jsme si hráli na metro. Jezdili jsme na kolech, občas zastavili a hlásili vše, co se kdysi i dnes v metru hlásí.

ROBERT GAMBA (ANO)

Prší a Člověče, nezlob se! patřily neodmyslitelně k mému dětství. Hry na indiány nebo partyzány a na schovávanou ve mně vyvolávají jednu důležitou vzpomínku na mládí. Spoustu času jsme trávili venku a na čerstvém vzduchu, což se o většině dětí dnes říci nedá.

ZUZANA KOCUMOVÁ (ZPLK)

Já si pamatuji hru na babu, na schovávanou, na sochy, na četníky a na zloděje... A ještě jsme hráli piškvorky, loď, Člověče, nezlob se, šachy, dámu, mikádo, logika atd. Hm, jiný svět. Počítače ještě téměř nebyly – nebo šly úplně mimo mne.

DAN RAMZER (ODS)

Čára, skákání panáka, na schovávanou a na honěnou, hututu, škatulata batulata, krvavé koleno, kuličky, vybíjená, Honzo vstávej, holomajzna, a spoustu dalších.

PAVEL SVOBODA (ČSSD)

Patřím ke generaci, která vyrůstala ještě bez počítačových her. Lítili jsme venku a hráli si spolu – třeba na schovku, na četníky a zloděje, na slepou babu. Dostat „zaracha“ bylo tím nejhorším, čím nás rodiče mohli potrestat. Dnešní děti to mají bohužel naopak.

RADOVAN VÍCH (SPD-SPO)

Jako kluci jsme hráli čáru, na vojáky, cvrnkali kuličky a ve škole hráli vybíjenou. Holky skákaly panáka.

MILOŠ TITA (KSČM)

Samozřejmě jako každý, na honěnou, schovávanou a na slepou babu. V zimě stavba a dobývání pevnosti. A pak ještě třeba slepé kuře nebo na bludičky. Ale podrobnosti k nim raději neuvádím. ←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na liberecky-kraj.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo

OSOBNOSTI KRAJE

Liberecký kraj uděluje každý rok titul Mistra tradiční rukodělné výroby Libereckého kraje. V letošní roce se titulem budou pyšnit hned dvě ženy, a to Hana Kristel z Bítouchova u Semil, která se věnuje barvířskému řemeslu, a Ivana Válková z obce Stružinec u Lomnice nad Popelkou, která se zabývá zpracováním ovčí vlny.

HANA KRISTEL

Co pro vás titul Mistr tradiční rukodělné výroby Libereckého kraje znamená?

Titulu Mistr tradiční rukodělné výroby si velice vážím. Vždy cítím obdiv k tradičním řemeslům, kde je zdrojem materiál pocházející z přírody a lidské ruce jej s citem pro jeho jedinečnost transformují do výrobku. Je v tom krása, smysl a opravdovost.

Co vlastně obnáší barvířské řemeslo a kde mohou čtenáři najít vaše výrobky?

Barvířské řemeslo má dlouhou tradici. Barvy z přírodních zdrojů se k obarvení textilií používaly po mnoho tisíc let. Většina barvy, která byla k dispozici prvním barvířům, zůstala k našemu použití dodnes. Například rostlinné indigo pro modrou, mořena barvířská a košenila pro červenou a reseda pro žlutou barvu. V současné době se při přírodním barvení upouští od používání toxických látek, jako je třeba chrom. Většinu barev, kterých chce barvíř dosáhnout, lze získat šetrně, bez použití chemikálií. Co se mne týče, zabývám se pouze přírodním barvením. K odstínování využívám alkalitu či aciditu lázně a jedinými mořidly jsou, v minimálním množství,

kamenec a octan hlinitý. Současný přírodní barvíř by měl mít dostatek znalostí a zkušeností, aby s ohledem na prostředí a situaci dokázal vybrat vhodnou metodu a přírodní barvivo. Tím se mu za odměnu otevře celý svět nádherných barev a duše se raduje. Je zajímavé, že první syntetická barva (indigo) byla laboratorně připravena na základě molekuly přírodního indiga pouze před 130 lety. Vyvinutí dalších barviv rychle následovalo a pro většinu z nás je nyní přírodní barvení velkou neznámou. A kde mohou čtenáři mé výrobky najít? Prodávám na velikonočních a vánočních trzích v semilské waldorfské škole, občas i jinde. Mám webové stránky (www.hanakristel.vnetu.cz), které slouží spíše jako kontakt a ukázka některých mých výrobků. Barevných možností je nepřeberně a lidé mi mohou napsat email nebo zavolat.

IVANA VÁLKOVÁ

Co pro vás titul Mistr tradiční rukodělné výroby Libereckého kraje znamená?

Mistr tradiční rukodělné výroby je prvním veřejným oceněním, které jsem získala za udržování tradičního vlnářského řemesla. Vážím si tohoto uznání a považuji za

vlevo | Hana Kristel. Foto: Jaroslav Válek.
vpravo | Ivana Válková. Foto: archiv Ivany Válkové.

důležité udržet rukodělná řemesla živá pro další generace.

Jak se zpracovává ovčí vlna? Jaké výrobky se z ní dají udělat?

Zpracování ovčí vlny začíná správným chovem ovcí a ohledem na jejich plemenné přednosti. Různé druhy vln se hodí k výrobě rozmanitých výrobků. Prvním krokem je ostříhání ovcí a roztřídění vlny. Praní šetrným způsobem, mikání a česání. Pomocí jednoduchých kartáčů a mikačky. Z ovčí vlny lze vyrábět mnoho produktů. V technickém odvětví se vlna používá k výrobě plstí a izolačních materiálů. V tradičním řemesle vlnu předeme na kolovratu a z příze pleteme a háčkujeme oděvy. Vyrábíme plstěné výrobky, bačkory, klobouky. Také vlněné matrace na spaní, deky, polštáře a peřiny.

Je to jediné řemeslo, kterému se věnujete?

Vlnářské řemeslo není jediným řemeslem, kterému se věnuji. Jsem také hrnčířka a obě řemesla pro mne mají velký význam. Řemeslům se věnuji dlouhodobě. Keramice 25 let a vlnářství 20 let. V těchto oblastech se snažím pracovat i pedagogicky. ←

Autorka rozhovorů: Květa Šírová

1

- 1 | Letos potřeby se Krajské slavnosti budou konat společně se Dnem otevřených dveří Libereckého kraje.
- 2 | Prostor multimediálního sálu v budově C je věnován prezentacím muzeí a příspěvkových organizací kraje.
- 3 | Přilehlý park patří v rámci slavností vždy dětem.
- 4 | Oblíbená vyhlídka v 17. patře budovy se každoročně těší velké návštěvnosti.
- 5 | Součástí slavností je i tržnice s tradičními rukodělnými výrobky místních řemeslníků.

Foto: archiv Libereckého kraje

2

KRAJEM

PROČ POŘÁDÁ KRAJ SVOJE SLAVNOSTI

Liberecký kraj je z celkem 14 českých krajů druhým nejmenším, i přesto má na svém území mnoho republikových nej – nejstarší národní park (Krkonosy) a nejstarší chráněnou krajinnou oblast (Český ráj). Náš kraj je nejlesnatějším a druhým nejméně lidnatým. Na svém území má 215 obcí, z toho 39 se statutem města. Snaží se být i neoriginálnější, proto mimo jiné pořádá každoročně své Krajské slavnosti, kterými se lidem snaží přiblížit svou činnost.

Tuto akci pořádá kraj od roku 2005, kdy byla poprvé uspořádána v Liberci jako společensky-kulturně-naučné – Krajské dny. Jejich smyslem bylo představení všech činností kraje. Vedle prezentace fungování státní správy na krajské úrovni měly Krajské dny také připomenout skoro zapomenuté tradice celého regionu. Mezi další místa, která akci hostila, patří Jablonec nad Nisou, Turnov, Hrubá Skála, Česká Lípa, Doksy, Máchovo jezero, Hrádek nad Nisou, Lomnice nad Popelkou a Nový Bor.

V roce 2016 se Krajské dny změnilo na Krajské slavnosti, které se z původních tří dnů zkrátilo na jeden. Místem jejich konání se stalo sídlo Libereckého kraje a jeho okolí. Seznámit se s činností kraje

tak mohou návštěvníci přímo v jeho sídle. Prohlédnou si prostory, ve kterých jedná zastupitelstvo nebo rada kraje, projdou si konferenční sály, nahlédnou do kanceláří hejtmana, jeho náměstků a radních nebo do kanceláří úředníků. Uvidí tak, jak pracují jednotlivá oddělení a co zajišťují pro občany kraje. Prostor pro svou prezentaci dostávají v rámci slavností a dne otevřených dveří také příspěvkové organizace Libereckého kraje, které svou činnost a zajímavosti představují návštěvníkům v multimediálním sálu ve třetím patře budovy C. Prostory kolem budovy sídla kraje jsou pak věnovány slavnostem a zábavě. Pro návštěvníky je zde připraven celodenní kulturní program pro všechny věkové kategorie. Mohou si prohlédnout nebo vyzkoušet různá řemesla, která zde prezentují Mistři tradiční výroby Libereckého kraje, nebo si koupit nějakou dobrotu připravenou v našem kraji. Děti se mohou vyřádit v přílehlých parcích na atrakcích nebo prostřednictvím zábavných soutěží o ceny. Celý program je zakončen koncertem populární hudební skupiny. ←

Text: Květa Šírová

3

4

5

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČ: 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Květa Šírová. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 6/2018 vyšlo 1. června 2018, uzávěrka byla 15. května 2018.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk

Liberecký kraj